

október 27  
 okt. 27 és  
 k. landor-  
 5 felvonás,  
 erepben Tom  
 k. i vizjáték.  
 és álarok.  
 nd r dráma.  
 „A névte-  
 10 felvonás  
 ard regénye  
 29 „A ró-  
 ban. A Sza-  
 Olejtől,  
 egyedül az  
 8. (Gólya-  
 ra slatt.  
 na  
 ni S. A.  
 soara.  
 lyanak  
 zéke.  
 ..... 120  
 ..... 200  
 ..... 280  
 ..... 80  
 ..... 200  
 ..... 120  
 ..... 120  
 ..... 220  
 ..... 240  
 ..... 143  
 (Hires  
 ..... 180  
 ..... 176  
 ..... 154  
 ..... 154  
 ..... 154  
 és fia  
 ..... 22  
 hangos  
 ..... 75  
 álkozás  
 ..... 50  
 Istennel  
 ..... 60  
 ága .. 20  
 ..... 176  
 ..... 160  
 ..... 280  
 II. .... 160  
 ja I-II 160  
 ..... 160  
 ..... 154  
 ..... 176  
 ..... 154  
 ..... 390  
 ..... 180  
 ..... 160  
 ..... 80  
 ..... 120  
 ..... 140  
 vezetéssel) ..... 240  
 r. Hami ..... 180  
 otthon. .... 240  
 ..... 64  
 -III. ... 275  
 ERG  
 A Ford. 14.

Szerkesztőség kiadó-  
 hivatala és nyomda  
 Cluj-Kolozsvár, St. Barón  
 5. Szp. (Brassai-utca) 10  
 Szerkesztő: Szerkesztő  
 az adóhivatal  
 N. Sz. -  
 írók kizárólag a  
 szerkesztőségnek cím-  
 zettek. Kéziratokat nem  
 adjunk vissza.

1. Ramasetter Róbert  
 BUDAPEST  
 1. Disztér 2. II. 8.

# KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETESI ÁRAK  
 Romániában

Egész évre — 850  
 Félévre — 460  
 Negyedévre — 245  
 Egy hónapra — 80  
 Egy szám ára pályaud-  
 varon és vidéken is 4 lei  
 Bukarestben — 5.-

Csehszlovákiában

Egy hónapra — ek 35.-  
 Egy szám — 1.50

1925 október 28 Szerda

Cluj-Kolozsvár \* VIII. évfolyam \* 246 szám

5686. Marchesvan 10

## Frankesés és német hausse

Locarno talán már túl van a tucaton azok-  
 nak a konferenciáknak a sorozatában, ahol a  
 világháborúban a hajbakapott hatalmak igye-  
 keztek valahogyan visszazökkenni a békebeli  
 formák közé. Az előző konferenciáknál, szinte  
 kivétel nélkül, nagy volt a cirkuszi lármá, de  
 annál kevesebb a reális eredmény. A háború,  
 bár fegyverek nélkül vigan folyt tovább. Azután  
 megint konferenciáztak, amíg az emberek, bár  
 belennak a sok tanácskozásba és a hivatásos  
 konferenciázóktól függetlenül megpróbálták kom-  
 molyan hozzájárulni a munkának. Az újakezdés  
 vajdásában a világ majdnem közömbösen fog-  
 adta a legújabb konferenciát, amelyről tulaj-  
 donképpen csak akkor vett tudomást, amikor a  
 fegyvert esőretek tábora felszisszent. Akkor  
 derült ki, — amint Chamberlain angol külügy-  
 miniszter mondotta, — hogy a locarnoi egyez-  
 ménynek olyan hatásai lesznek, amelyeket  
 igazán nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Chamberlain jó meteorológusnak bizonyult.  
 A berlini tözsde dühös hausseval vette tudomá-  
 sál a locarnoi egyezményt. Csak természet-  
 tes, hogy ennek a hausseknak nincs reális alapja,  
 mert a hajdani márkabilliók hulláhegyei még  
 nem tűntek el teljesen a közgazdasági élet szin-  
 teréről. Ez a manőver pusztára azoknak a fel-  
 jajtulása Locarno ellen, akik még ma sem lak-  
 tak jól a hulladarabolásban. Attól félnek ugyanis  
 a német nacionalista nagytökecsék, hogy Lo-  
 carnó után Amerika nagyobb bizalommal fog  
 részt venni Európa szanálásában, ahol ők  
 könnyen eleshetnek a gyors és busás haszon-  
 tól. Ez az a félelmük egészen alapos, Schacht,  
 a német birodalmi bank elnöke már Newyorkban  
 van és azt hiszik, sikerünie fog egy kisösszegű,  
 rövidlejáratú és súlyos feltételű kölcsön helyett  
 komoly, hosszulejratú és olcsó tőkét kapnia  
 biztosítékmentesen, amely azonnal megszünteti  
 a hitelhiányt és a drága kamatokat. Ezt a hit-  
 elhiányt, közismert dolog, éppen a hazafias  
 német bankok idézték elő, hogy magas kama-  
 tokat szedhessenek. De ezt a józulelet most  
 veszély fenyegeti és ezért kellett egy utolsó és  
 lehetőleg zsiros érvágást elkövetniök a német  
 közép- és kisegisztenciák ellen a börzén.

A francia frank esését nem lehet a locarnoi  
 egyezmény terhére róni, mert ez a zuhanás  
 már régen aktuális volt, másfelől pedig idő  
 kell ahhoz, hogy a locarnoi paktum hatása  
 minden téren megnyilatkozhasson. Ez a frank-  
 esés még mindig Poincaré elhibázott politiká-  
 jának eredménye, amely Painlevé és Caillaux  
 szomorúságára csak most, elkésve következett  
 be. A háboruspárti közhangulat természetesen  
 Locarno és Caillaux személye ellen fordul, de  
 Franciaország másik része is csalódottan gon-  
 dol arra, hogy a pénzügyminiszter finanszen-  
 jére alapított reményei nem váltak be.  
 Ez azonban nem jelent veszedelmet, mert  
 Caillauxnak mégis sikerült a költségvetést egyen-  
 sulyba hoznia és az ötvenmilliárd frankra nö-  
 vekedett függőadósságokat valahogyan konszo-  
 lidálnia. Igaz, hogy a marokkói és sziriai ka-  
 landok némileg keresztülhúzták a pontos állami  
 számlásokat, amelyek különben deficit, va-  
 gyondézsma és radikális adóemelések nélkül is  
 egyensúlyban maradtak volna. Rosszul sikerült  
 a belföldi aranykölcsön is, Amerika pedig nem  
 ad kölcsönt, ami szintén hozzájárult a frank  
 eséséhez. De ebben nem Locarno a bűnös, mert  
 Amerika és a belföld bizalmatlansága még an-  
 nak a francia politikának szólott, amely a há-  
 borús és egyéb adósságokat a németek pénzé-  
 ből szánította rendezni. Locarno után azonban  
 már az angol tőke is megmozdult a francia  
 pénzügyek szanálására. Azt tervezik, hogy

Belgium mintájára husz-huszonöt százalékkal  
 devalválni fogják a frank értékét és ez lesz  
 aztán a végleges árfolyama.

Locarno hatása azonban — mint Chamber-  
 lain mondotta — csak később fog a maga tel-  
 jességében kibontakozni.

## A kisebbségi nőegyletek kiküldöttei Mária királyné előtt

A felséges asszony kitértető szeretettel fogadta a zsidó nők küldöttségét

(Bucuresti-Bukarest, október 27. Az Uj Kelet  
 tudósítójától.) A Cantacuzino hercegnő által össze-  
 hívott nőkongresszus kiküldötteit a tegnapi nap  
 délutánján Mária királyné kihallgatáson fogadta. A  
 kihallgatás ünnepélyes keretek között folyt le,  
 utána pedig teadélután volt a megjelentek tisztele-  
 tére. A fogadás a Calea Victorien lévő királyi pa-  
 lota nagytermében történt, ahol a kisebbségi nőde-  
 legátusok között a kisebbségi nőtársadalom legelő-  
 kelőbbjei foglaltak helyet. A királyné a zsidó  
 nődelegátusokat kitértető szívélyességgel fo-  
 gadta, akiknek nevében Schwartz Ármioné üd-  
 vözölte a királynét. A zsidó nőegyleteket rajta ki-  
 vül dr. Pap Lajosné, dr. Keppich Ákosné, Deutsch  
 Ármioné, Fon Béláné, Engelmann Eizella, Löbl  
 Mendelné, Ritter Frida, Agoston Leontine és  
 Hoffmann Mária képviselték.

A magyar kisebbségi nőegyleteket gróf Bethlen  
 Györgyné, Bethlen Klária grófnő és báró Huszár  
 Pálé képviselték, a szásznők küldöttségét pedig Bin-  
 der Laura vezette. A kongresszus helytagjain kívül  
 megjelentek a fogadáson Brătianu Jonáné, Ava-  
 rescuné, Ducáné, Tace Jonescu özvegye, stb.  
 Ezekon kívül a bukaresti művészeti és közélet ne-

ves reprezentánsai is megjelentek a délutáni fo-  
 gadáson.

Cantacuzino hercegnő sorsa mutatta be a kon-  
 gresszuson résztvevő hölgyeket a királynénak, aki-  
 nek mindegyikhez volt néhány barátságos szava. A  
 királynő szépsége uralta az egész termet. Öltözete  
 valóban királynői, pompás természetű fejedelmi  
 előkelőséggel simuló.

Külön bemutatatták a királynénak Pálffy  
 Gulácsy Irént, a nagyváradi írónőt, akitől a királyné  
 az erdélyi irodalmi viszonyok felől tudakozódott. A  
 királyné az írónő előtt azt az óhaját nyilvánította,  
 hogy a kisebbségi és a román anyák között álljon  
 helyre a teljes egyetértés. Kérte továbbá a ki-  
 rályné, hogy őt is szeressék s legyenek nagyon-  
 nagyon jó barátok.

A fogadás után hangverseny volt, mely este  
 nyolc órákor ért véget. A királyné a legmelegebben  
 vett búcsut a kongresszus résztvevőitől. A kon-  
 gresszus eredményeiről a kongresszuson résztvevő  
 kolozsvári delegátusok péntekhez egy hétre fognak  
 beszámolt tartani a kolozsvári kisebbségi nőegy-  
 letek plánuma előtt.

## Még nem sikerült megalakítani az új cionista executívét

Az Actionscomité ülése

(Berlin, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.)  
 A cionista Actionscomité, amely tudva-  
 levőleg évente négyszer tart ülést, október  
 21-én ült össze a kongresszus óta ezuttal elő-  
 szőr tanácskozássra. A konferencián ötvenegyen  
 vettek részt, közöttük Weizmann, Szokolov,  
 Chajesz és a zsidó nemzeti mozgalom több  
 más kitünősége. A gyűlést Motzkin nyitotta  
 meg héber beszéddel, amelyben rámutatott arra  
 az öröndetes tényre, hogy az Actionscomité  
 tagjai majdnem teljes számban jelentek meg.  
 Ez az érdeklődés meggyőzheti a cionizmus el-  
 lenfeleit, hogy aktivitásunk a legcsekélyebb  
 mértékben sem gyengült. Az elnök betérjeszti  
 a napirendet, amelynek első pontja a politikai  
 helyzetről való jelentés, továbbá az executive  
 megválasztása, szervezeti ügyek, a Jevish  
 Agencyre vonatkozó kérdések, a Keren Hajje-  
 szód direktóriumának kiegészítése, állásfoglalás  
 a Krim-terv tekintetében, a héber egyetem, a  
 haifai műszaki intézet és az Agudasz Jiszráél-  
 ügy. A napirendhez többen hozzászóltak.

Weizmann politikai jelentése

Weizmann professzor egyórás jelentésben  
 számolt be a kongresszus óta történt politikai  
 munkáról. Jelentést tett az új bevándorlási ha-  
 tározatokról és azokról a tárgyalásairól, miket  
 az angol kormány illetékes tényezőivel Genf-  
 ben folytatott. A politikai vitához hozzászóltak  
 Lewite, dr. Katznelsohn, Uschiskin, Mere-  
 minski, Grünbaum és a mizrachista dr. Rabin.

A következő ülésen Israel Cohen felolvassa  
 Kisch ezredes átiratát, amely a palesztinai ne-  
 veléssel foglalkozik.

Ezután a Vaad Leumi a Palesztina-  
 executívében való közreműködésének kérdésé-  
 ről indult meg a vita. Többek hozzászólása  
 után a vendégként meghívott Dávid Jellin, a  
 Vaad Leumi elnöke hosszabb beszédben adta  
 elő álláspontját.

A sékel-ügy új organizálásáról szóló vitá-  
 ban megegyeztek abban, hogy Palesztina szá-  
 mára három piaszterben állapítják meg a sé-  
 kelt, míg Oroszország és Jemen számára hat  
 pence lesz a sékel egységdíja.

A további üléseken a szervezeti ellenőrzés  
 kérdését tárgyalták, melynek kidolgozására  
 négytagú bizottságot delegáltak. A délután fo-  
 lyamán az executive költségvetéséről folyt a  
 vita. A Palesztina-költségvetés ügyében elfo-  
 gadták Grünbaum és Katznelsohn javaslatát,  
 hogy e kérdésben bizottság üljön össze, amely  
 részletes javaslatot tesz. A bizottságba kilenc  
 tagot delegáltak.

Még nem sikerült az executive  
 megválasztása

Ezután sorra került az executive megvá-  
 lasztásának kérdése. E tárgyhöz sokan szólot-  
 tak hozzá. Elsőnek dr. Weizmann a maga és  
 Szokolov nevében szólalt fel és nyilatkozatot  
 adott le, amely szerint a kongresszus megbizta  
 kettőjüket az executive összeállításával és a  
 listának az Actionscomité elé való terjesztésé-  
 vel. A lista elkészült. A pártokkal és csoport-  
 tokkal történt tanácskozások azonban a hangulat  
 nem volt olyan, hogy a jelöltek szí-  
 vesen vállalták volna a megbízatást. Minthogy  
 most már egy másik executive megalakulásá-  
 sáról kell gondoskodni, ez a feladat áthárul az  
 Actionscomitére.

Ez a kijelentés hosszabb vitát idézett fel,  
 amelyben a baloldali csoportok, így a Hitach-  
 dut és a Poale Cion kijelentették, hogy a cion-  
 ista kongresszuson elfogadott javaslathoz tart-  
 ják magukat, nevezetesen, hogy nem vesznek  
 részt az új executívében. A baloldaliaknak ez az  
 állásfoglalása illetékes egyéniségek kijelentése  
 szerint arra vezet, hogy az executive jobbol-  
 daliakból, főleg mizrachistákból, állítsák össze,  
 ennek az akcióképessége azonban bizonytalan.  
 Nem marad más hátra, minthogy az executive

a centrum csoportjaiból állították össze, amely ugyan nem rendelkezik többség fölött, azonban bizonyos körülmények között számíthat a baloldaliak támogatására.

A tanácskozás azzal végződött, hogy megbízták a centrumot az új executive összeállításával és a listának bemutatásával.

Az executive megalakításáról ezidő szerint magántermészeti diszkussziók folynak.

## Johann Strauss születésének századik éve

Strauss Richárd a világhírű zeneszerző százéves születésnapjának emlékére az egyik bécsi lap remiszenciákat közöl néhány nagyobb komponistától, írótól és tudóstól, akik Straussal közelebbi érintkezésben állottak. Az érdekes visszaemlékezéseket itt közöljük.

Petro Mascagni:

Néhány évvel ezelőtt Bécsben kószáltam egy éjszaka és bevetődtem egy bárba. Valami tingli-tangli muzsikát játszottak és mindenki ásitott. Akkor egyszerre csak közbekiáltottam: „Strausst!” A következő pillanatban mindenki talpon volt. A párok táncba kezdtek, mindenki nek csillogott a szeme, — meg voltak fogva. Ime, mit tud csinálni egy Strauss-valsó.

Jakob Wassermann:

Strauss a legnagyobb zsenik közé tartozott, akiket a XIX. század kiteremt. Én most éppen beteg vagyok és egyik svájci szanatórium-ból a másikba vándorolok. Napjaim nagyrészt a zeneszobában töltöm. Strauss-t játszom... És szépen gyógyulok.

Paul Giraldu:

Johann Strauss? A pillanat örökkévalósággá lesz, a sóhaj világhímnusszá, a ritmus az egész emberiség honvágyává, a vonó jogarrá, a süttogás szerelemmé.

Eugen d'Albert:

Ha Strauss nevét említik, minden muzsikus szíve hangosabban ver. Strauss jól tudta, hogy a kebel alá kell férközni. Neki is nagy szíve volt. Ez a titka.

Prof. Wagner Jauregg:

Klinikám tele van a legmelancholikusabb betegekkel. Egyeseknek közülük alig van már idegük. De ha Strauss-zenét hallanak, — megnyugodnak.

Kurz Zelma:

Nagyon sokat köszönhetek Straussnak. A legelső Strauss-szerepem a „Tavaszi valsó” volt, amelyet azóta is állandóan műsoromon tartok. Ha be tudtam férközni a nagy tömegek szeretetébe, Strauss segített ehhez. Mert a tömegeken jobban uralkodik, mint a királyok.

Kálmán Imre:

A magyar zene Strauss-on keresztül vonult be a külföldre. Sosem fogom elfelejteni, hogy gyerekkoromban hányszor mesélte el apám miképpen dirigálta zenekarát Strauss a bécsi állatkertben. Utána mindig cigányok következtek, akik a Strauss-valsókat egyszeri hallásra utánajátszották. Ennyire együttérztek. Igen, határozottan állíthatom, nekünk, magyar zeneszerzőknek, a Strauss-muzsika nyitotta meg az utat a világra.

**Róth**

cipésznél  
Szép-u. 2.  
szám alatt  
készülnek  
a legújabb  
divatu



**cipő-  
különlegességek.**

## A semmitűszék kitűzte a kolozsvári áramdíjemeléssel elleni panasz tárgyalását együtt indokolja a felelőse

**A polgárság és gazdasági csoportok**

(Cluj-Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A legfőbb Semmitűszék ma egy idézéssel arról értesítette a kolozsvári Nagyparasok és Munkaadók Szövetségét, hogy Kolozsvár városi tanácsa által életbeléptetett 66 százalékos áramdíjemeléssel kapcsolatban beadott panaszát december 19-én fogja tárgyalni. Az áramdíj-emeléssel kapcsolatosan keletkezett ellentétéről már beszámoltunk olvasóinknak és rámutattunk arra, hogy a villanyfogyasztás díjának emelése nemcsak jogtalan volt, hanem indokolatlan is, mert a villamosművek kibővítése érdekében még semmi sem történt, sőt még a helyzetnek Diesel-motorok beszerzése által való ideiglenes megoldása sem történt meg.

A tanácsnak ezen határozatát annak idején az érdekeltek megfélelvezték a belügyminiszterhez, aki abban a reményben hagyta jóvá az áramdíjemelést, hogy a villamosművek kibővítése rövidesen meg fog történni és a behajtott többletet erre a célra fogja a városi tanács felhasználni.

A belügyminiszteri határozat ellen a kolozsvári Nagyparasok és Munkaadók Szövetsége annak idején felelőse, illetőleg panaszt jelentett be a Legfőbb Semmitűszékhez és kimutatta, hogy mindaddig, amíg a tanács olyan tervet nem talál, amely a villanyüzemelés gyökeres megszüntetésére alkalmasnak ígérkezik, az áramdíjemeléssel behajtása nem indokolt annál is inkább, mert úgy a gazdasági életre, mint a város polgárait súlyos megterhelést jelent.

**együtt indokolja a felelőse**

A Semmitűszék helyt adott a nagyparasok panaszának és december 19-ére tűzte ki az ügy tárgyalását. Mint értesülünk, a nagyparasok ebben az ügyben tárgyalásokat indítanak a többi gazdasági érdekképviseletekkel, valamint a polgárság vezetőivel, mert ezekkel együtt akarja indokoltatni a Semmitűszék elé terjeszteni. Reméljük, hogy a Semmitűszék véget vet majd ennek a tarthatatlan állapotnak, amely azt eredményezte, hogy több, mint öt hónapon keresztül ugyiszólván megsarcolták az áramfogyasztó közönséget, anélkül, hogy ezzel szemben valamilyen ellenszolgáltatást nyújtottak volna.

## A csehszlovákiai egységes zsidópárt megkezdte választási kampányát

**Nem lesz hivatalnok-kormány**

(Ungvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hirt adott az Uj Kelet arról, hogy a csehszlovákiai nemzeti alapon álló zsidóság kezdeményezésére egységes zsidópárt alakult, mely teljes erővel veszi fel a választási küzdelmet.

**A munkácsi gyűlés**

Az egységes zsidópárt, mely néhány nappal ezelőtt tartotta jelölőgyűlését Munkácson, szombaton este megkezdte nagyvonalú ígérkező választási agitációját.

Az első választógyűlést a párt Beregszászon rendezte, amely a zsidó egység egyik legerősebb bástyája.

Az Oroszlán terme szűknek bizonyult a hatalmas tömeg befogadására, mely jóval a kitűzött időpont előtt csapatokban érkezett a gyűlésre.

A hallgatóság túlnyomórészt konzervatív zsidókból állott.

A gyűlés megnyitása és néhány lelkes felszólalás után tomboló tapsvihár közben dr. Reisz Gyula lépett a szónoki emelvényre és állandó tetszésnyilvánítástól kísérve fejtette ki választási előtti programját.

— A rosszakarat — mondotta többek között — szívesen állítana be bennünket a kormányzat ellenségeinek. De a ruszinszkói zsidóság államhűsége és lojalitása annyira vitán felül áll, hogy lemosolyognak azokat, akik az ellenkezőjét állítanák.

— Az egységes zsidópárt a nacionalista szempontokat nem kívánja előtérbe helyezni, hanem a zsidóságnak gazdasági és szociális érdekeit akarja a legmegfelelőbb módon képviselni.

Az egység megteremtéséért a konzervatív és cionista zsidók egyaránt elvi áldozatokat hoztak. Ebben a szükségparancsolta kompromisszumban sok minden elveszhetett, amit a beolvadt pártok különállásukban talán programbeli értékének tartottak.

Reisz dr. programbeszéde után még többen szólaltak fel, akik valamennyien kitartásra és komoly munkára buzdították a választókat.

Az egységes zsidópárt vasárnap délután Ungváron tart választógyűlést a Korona étteremben. A gyűlés szónokai dr. Reisz Gyula, Steiner Náthán, Guttmann Mojse és dr. Juszkovics Mór.

**A disszidens zsidók**

Az antiszemita pártokkal paktáló pozsonyi ortodox iroda közgazdasági pártjának most közzétett programja a következőket tartalmazza: Az összes zsidók törvény előtti egyenjogúságának és minden politikai kérdéstől menten azok

gazdasági, kulturális és szociális érdekeinek megóvásáért sikra szállani. A lelkiismereti szabadság és a vallás szabad gyakorlása alkotmányos biztosítékainak és a zsidó hitközségek autonómiájának törvényes uton való megóvása, hangsúlyozván, hogy alkotmányos működésében a zsidó nemzetiségi kisebbségi jogok minden érvényesítését kizárni kívánja és mindent el akar követni, hogy a köztársaság összalkosságával a legjobb együttélést biztosítsa és ápolja. A párt a nagyszombat és érsekújvári választókerületek tekintetében úgy a képviselőházi, mint a szenátusi jelölőlistákat már egyhangulag megállapította és a legközelebb nyilvánosságra fogja hozni.

**Nem lesz hivatalnok-kormány**

A csehszlovákiai lapok olyan híradásával szemben, mintha Prágában egy hivatalnok-kormány kinevezéséről tárgyalnának, felhívatalosan erőteljes cáfolatot jelennek meg. Ezek szerint: az alkotmány értelmében egy hivatalnok-kormányt is parlamenti többségre kell támaszkodnia. Ha az új parlamentben meg lesz a kormánypártok többsége, semmi indoka sincs, hogy a rendes parlamenti kormány helyett hivatalnok-kormány szerepeljen. A kormánypártok vezetői biztosra veszik, hogy a választások nem hoznak lényeges számbeli eltolódásokat és a koalíció megszerzi a parlamenti többséget. Mértékadó politikusok minden egyéb szemponttól eltekintve már csak azért is ellene vannak a hivatalnok-kormány gondolatának, mert azt a demokrácia súlyos deiktusának tekintik.

— Az osztrák köztársasági Schutzbund

őszli hadgyakorlatokat tart a magyar határ mentén. Bécsből jelentik: A kereszteszocialista Reichspost arról ad hírt, hogy az osztrák köztársasági védőszövetség, a szociáldemokratáknak ez a hadserege, katonailag előkészített őszli hadgyakorlatokat tart a magyar határ közelében, még pedig a Lajta-területől egészen a Fertő tó vidékéig, a burgenlandi Donnerskirchentől Goysig terjedőleg, amelyen 7—8000 ember fog résztvenni. Egészen olyan lesz a Schutzbund manővere, mint a hadsereg harcászati gyakorlata, két ellenséges fél vonul fel, a déli párt, amelynek hadművelési terepe Kismarton és az északi párt, amely a Fertő-tóra fog támaszkodni. Ezek a katonailag szervezett csapatok számra nézve fölrönek három dandár békébeli létszámával és ez az első eset, hogy békés, nyugodt időben ilyen illegális „hadsereg” életjelt adhat magáról. A hadgyakorlatokra a Schutzbund szervezeteit Bécsből, Bécsújhegyről és a Burgenlandból vonták össze.

Az újságírók három képet független képet, melyek az Aradon élő voltak, de egy egész fantázia, a gondolatrainak csodálatos látjuk ezeken a felvételben, tónusosabb alkotások közt ezeket a képeket jésedése előtt elkészítette a legelőgásokat is sikernek fénye a vaksz azok a szinte színyek még forgalomban megállítanak bentveibe transzponál.

Kevés művészvesszete annyira s emellett a kollektív seivel, mint a Sz. György egészen s ha van valaki vállalhat, — az Keresztök Károly presszionista és mindenáron el presszionistánsk

lemben, hogy kéadottságából, vo az alkotóelemek végtelen gazdags képeit megalkott tívék stílusából dera művészembe vést láttunk, ak mezné az áhitat, mák, sikok, von képzélet szolgáló érzelmek aláfestő

Az újságírók képe közül talán és „Comedie del műve. A „Salomnak eredetiségénem a táncoló színek csodálatos kihasználásának dia della arte” sága, megdöbbe a hiábavalóság hullámzó ember vázalakja ropja és az élet vak a képen, neme Ezeket a grafika lista hatás érz rajzain a műrevelációk sor a tisztára lytetik meg ve kereszttől a ma énjét, minden tárja élénk. S tisztább önvaldozásnak rajon bolikája. Nem „Vagyódás” cí

Súlyos egy és nagyon m képei ezek. E den igazi mű és letisztult iz közeledhetünk sablon, semmi lyekben a ter világnak gaz

Ezek a ké élénk tárják, suit szemgolyok látszatát belsőbb lényé hozzá. Aki e igaz megértés értheti Szántó Szántó Györgyben, mélyebb nek a képek ret, kort, éle got átfogó e



**Győzdön meg** hogy ajánléktárgyakat a arany, ezüst és brilliánsarokban legolcsóbban nálam szerezhethető.

**F. Markovits, Cluj Arany**  
Wesselényi M.-u. No 20.

ezüst és brilliáns tárgyakban a legkényesebb igényeket is kielégítő nagy választék.





## Megindult a versengés az ellenzéki pártok között a kisebbségek szimpátiájáért

Mit ígér a nemzeti párt? Bocu Sever nyilatkozata. Averescu demagógoknak mondja a liberálisokat. Még egy nyilatkozat

(Cluj-Kolozsvár, okt. 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szövetséget ellenzéki pártok egymás után tartják manifesztációs gyűléseiket az ország különböző részein. Aradon a parasztpárt indított ostromot a Bratianu-kormány ellen, a regátban Averescu tábornok vallott színt, Campolungban pedig a nemzeti párt határozta el magát érélyes akcióra. Legérdekesebb azonban ezekben a megmozdulásokban az, hogy az eddig meglehetősen rezervált ellenzéki pártok most egyszerre valamennyien a kisebbségek közreműködésére apellálnak a mai rezsim megdöntésére. Ezt azért szögezzük le, mert a román politikai pártok ama belátását igazolja, hogy a kisebbségek hozzájárulása nélkül mégsem lehet komoly konzolidációs munkát vállalni.

### A néppárt nem ígér

A néppárt Rosiori de Verde teleormanmegyei városában tartott gyűlést, amelyen Averescu is beszédet mondott. Élesen kritizálta a kormány ténykedését. Bratianuakat demagógoknak nevezte, mert — ugymond — a liberálisok mindent ígérnek, de semmit sem tesznek, míg a néppárt csendesen dolgozik és nem vezeti félre az országot hangos ígéretekkel. Campolungban a nemzeti párt tartott népgyűlést, amelyen a központi pártvezetőség részéről Pop Csicsó István és Popovics Mihály vettek részt.

Ezzel a két gyűléssel kapcsolatban két nyilatkozat is történt ma a nemzeti- és néppárt részéről. Az egyiket Bocu Sever, a nemzeti párt bánáti tagozatának elnöke tette és többek között ezeket tartalmazza:

### Cselekvéssel kell megoldani a kisebbségi kérdést

— A nemzeti párt felhívást fog intézni az ország közvéleményéhez, hogy álljon a párt mellé céljának megvalósításában. Ebben a pillanatban nem ismerünk más célt, mint eltávolítani a liberális kormányt arról a helyről, amelyről négy év óta szipolyozza az országot. Nem tárgyalunk zárt ajtók mögött és nem ferdítünk mézes-mázos szavakkal, hanem harci riadót fuvunk, mert elérkezettnek látjuk az utolsó órát.

— A kisebbségi kérdés nem dialektika, azt nem lehet fejtegetésekkel megoldani, hanem cselekvéssel. A liberálisok cselekvése pedig az volt, hogy a kisebbségek kénytelenek voltak az ország-határokon túl védelmet keresni. Meg vagyok róla győződve, hogy a kisebbségek közül csak azok támogatják a liberálisokat, akik az agrárisajátítókhoz hasonlóan részesültek a „zsíros fazékból“ és azok a katolikus zsidók, akik párnás ajtó mögött dolgoznak együtt a liberálisokkal.

### Szabad anyanyelvhasználat az iskolákban

— Ami a nemzeti párt kisebbségi programját illeti, ismételt hangsúlyozzuk, hogy a gyulafehérvári határozatok alapján állunk. Az Anghelescu-féle iskolajavaslatokra vonatkozólag csak azt mondhatom, hogy az ő banda-banda intézkedéseit — ha a nemzeti párt hatalomra jut — egyetlen tollvonással keresztülbuzzuk. Az iskolakérdést nem lehet pártpolitikai szempontból megoldani. Anghelescu elvei olyanok, hogy a gyakorlatban nem lehet azokat keresztülvinni. A mai álláspontunk az, hogy a román nyelv megfelelő biztosítása mellett az elemi és középsiskolákban az anyanyelv használata teljesen szabad. Ez a mi iskolaprogramunk, elemi feltétele. A nemzetiségi kérdés világprobléma, melynek megoldása és következményei elől mi sem térhetünk ki. Meggyezésünket a kisebbségekkel, amely a Bánáti svábokkal és a szocialistákkal létrejött rendkívül örvéndesnek találom. Remélem, hogy a kisebbségek nem fognak csatlakozni bennünk.

### A csucsa paktum körül

A másik nyilatkozatot Daianu ortodox esperes, a néppárt kolozsvári tagozatának elnöke tette, azzal a sajtóközleményekkel kapcsolatban, amelyek arról szóltak, hogy ő Averescu tábornok megbízásából tárgyalásokat kezdett a Magyar Párttal. Daianu szenátor kijelentette, hogy csupán a stockholmi egyházi világkonferenciáról tanácskozott Ugron Istvánnal. A nemzeti párt iránt megnyilvánuló magyar szimpátiáról Daianu esperes a következőket mondotta:

— A csucsa paktum alapján a Magyar Párt és a néppárt közötti összeköttetés feltétlenül a régi.

Igaz, hogy ez a megállapodás nem vonatkozik a községi választásokra, de nem hiszem, hogy az a kötelezettség, amely a Magyar Párt részéről a néppárttal szemben fennáll, figyelmen kívül maradjon ennél a kérdésnél. A magyarság elismerésére kell, hogy adozzon ezért a paktumért a néppártnak, amely azt olyan időben hozta létre, amikor egyetlen más román párt sem mert a magyarokkal egységet kötni. Talán egyedül Sándor József az, aki szeretné ezt a paktumot felbontani, aki a sajtó útján akarna gyors megoldást provokálni mindenáron a községi választásokra, holott erre egyáltalán nincs szükség, mert a választások még messze vannak.

### Teljesíthetők-e a gyulafehérvári pontok?

A városokban a románság és a kisebbségek kollaborálásának lehetségesnek, sőt szükségesnek

## Kétszer ad, aki gyorsan ad

Aki az ifjúságot tagadja meg, az tulajdonképpen a jövőt árulja el. A zsidóságnak pedig jobban, mint valaha, kell hinni a jövőben, mely számára szent és nagyszerű lehetőségeket tartogat. Azok a Tarbut-növendékek, akik zsidó önértékük szavára hallgatva, nem mentek el érettségi vizsgálatra, mert nem akarták megszegni a szombatot, ennek a zsidó jövőnek letétéményesei. Tulzost hasznossági szempontoktól vezetett korunkban ezek a fiatalok a jellem és a becsület hőseként mutatkoztak meg, akiket most a nyomorúság és a szenvedés perceiben támogatás nélkül hagyni: nemcsak emberileg, hanem főleg zsidó szempontból, a legmegbocsáthatatlanabb bűn volna. Erdély zsidósága, amelynek áldozatkésztségét ismerjük, talán sohasem állott nemesebb feladattal szemben, mint most, amikor az a feladat hárul rá, hogy ezeket a Tarbut-diákokat megmentse a jövő számára, megmentse a zsidó tudás, a zsidó lélek és a zsidó gondolat számára. Az üres részvét,

találom, de csak akkor, ha a kisebbségek az autonómiát és a deszcentralizációt nem arra használják fel, hogy a románság városi térhódítását megakadályozzák. A közigazgatási törvény értelmében a városokban a legnépesebb felekezet egy tagot delegál a közigazgatási tanácsba. Véleményem és statisztikáim szerint itt Kolozsváron a görög katolikus egyháznak kell gyakorolni ezt a jogot. Adataim szerint ugyanis Kolozsváron a felekezetek a következő arányszámokban vannak: görög kat. 25.000, református 23.000, római kat. 18.000, görög keleti 15.000, zsidó 15.000, unitárius hat és nyolcezer között, luteránus mintegy 4000. Ez a statisztika az én személyes adataim.

— A nemzeti párt, de a kisebbségek is, amikor a két párt közötti megegyezésről beszélnek, szeretik emlegetni a gyulafehérvári határozatokat. Naiv hiedelem feltételezni, hogy a nemzeti párt betartja és teljesíti a határozatokat. Nem teljesítette a múltban sem és még kevésbé fogja a jövőben. De nem is teljesítheti azokat.

Arra a kérdésre, hogy miért nem tudja teljesíthetőnek a gyulafehérvári határozatokat, Daianu esperes nem akart bővebb felvilágosítást adni.

amelyet nem követ tett és áldozatkészég, csak képmutatás. Sőt még a képmutatásnál is több: árulás. Ezért fordulunk ismét és hangsúlyozottan Erdély zsidóságához azzal a kérelemmel, hogy minél hamarabb és minél áldozatkészebben siessen a vizsgát nem tett Tarbut-diákok segítségére. Ez az ügy nem a Tarbut-diákok ügye többé, ez zsidó közügyé avanzsált. Aki a saját fajának jövőjét tartja szem előtt, aki nem akarja, hogy a zsidó gondolat elárvaltán bolyongjon soraink között, annak első és legfőbb feladata kell legyen, hogy a Tarbut-diákokon segítsen. Mégpedig gyorsan, mert kétszer ad az, aki gyorsan ad.

A Tarbut-diákok számára újabban érkezett:

A. M.	100 Lei
„Uj Kelet“ szerkesztősége	500 „
Eddigi gyűjtés	10.200 „

Összesen: 10.800 Lei

## A szeszipartermelők csatlakoznak az UGIR-hoz

### A szeszgyárosok egységes frontja az új szesz törvényjavaslat ellen

(Cluj-Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukaresti jelentések alapján megírtuk, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter a már elkészített több gazdasági jellegű törvényjavaslat közül elsőnek az új szesz törvényjavaslatot akarja a parlament elé terjeszteni. Több ízben rámutattunk már azokra az igen nagy fontossággal bíró okokra, amelyek szükségessé teszik, hogy a már általunk is leközölt szesz törvényjavaslaton mélyreható változásokat eszközöljenek. Bár az összes szeszipari érdekeltségek teljesen egyetértenek abban, hogy

az új törvényjavaslat a mai formájában nem emelkedhet törvényerőre, mert ez úgy magán, mint állami érdekeket veszélyeztetne súlyosan,

akciójukban nem voltak egységesek, hanem különböző utakon akarták elérni érdekeik megvédését.

A szeszipari termelők ugyanis mindezekig nincsenek egységesen megszervezve. Míg a nagyobb szeszgyárak a nagyiparosok és munkaadók szövetségéhez csatlakoztak, addig a kisebb, főleg mezőgazdasági szesztermelők többféle érdekközösségbe tömörültek, egyesek pedig még ma is szervezetlenek. Így érhető, hogy az új törvényjavaslatl szemben megindított akciójuk nem 1-hetett eredményes és ezért szükségesnek mutatkozott ebben az egzisztenciális érdekeket érintő kérdésben egységes frontot alkotni. Az elmúlt hét folyamán a különböző szeszipari csoportok vezetői értekezletre gyűltek össze Bukarestben a nagyiparosok és munkaadók központi szövetségénél és egy közös platformot létesítettek nemcsak akciójuk eredményesebb keresztülvitelére, hanem arra is, hogy a szeszipari termelők az UGIR-hoz csatlakozva a szeszipari érdekeket egységesen védelmezhesék meg.

Elhatározták továbbá, hogy november ötödikén az ország összes szeszipari ter-

melői egységesen kimondják az UGIR hoz való csatlakozást

és mint az UGIR külön szakosztálya fognak a jövőben működni.

A hozott határozat értelmében a nagyiparosok és munkaadók kolozsvári szövetsége már meg is kezdte az új szakosztálynak a kiépítését és november 2-án délután 3 órára meghívta a szeszipari termelőket, hogy egy előkészítő gyűlés keretében az újonnan belépő tagokkal ismertesse a szervezet szabályait, valamint megbeszéljék azokat a szükséges teendőket, amelyeket az új szakosztálynak a szesz törvényjavaslat ellen indított akció eredményének biztosítása érdekében szükségesnek mutatkozik.

Mégis csak legjobb a késnélküli „RASOL IDEAL“



borotváló por mely az ország területén higiénia

szempontból a legjobban elismert borotváló szer, az arcot nem marja és kellemes batáshagy után.

Orakodjunk az új, hatalmas utazatoktól Mindenütt kapható. Csak az „IDEAL“ Egyedüli készítője: Félicianu a valódi.

Reszling József fodrasz Cluj, Calea Reg. Ferdinand 30.

Sighetul-Mare a lei-gyédarúsítója Glanzman Adolf drogaia, Str. Bogdan Voda 40.

\* Brassóban hirdetések, előfizetések felvételére és reklamációkat elintéző az Uj Kelet brassói képviselője, az Elekas Hirlapiroda Str. Portii 32.

Az Uj Kelet a ság nap felolós szerke előfizetési ár 240 lei, Az Uj Kelet c megjelöl

— Pain Ligájából. Ligája tegnapi levé francia mert minden a kommunista kabilok javár 11 én megvá nycz és mert bekét kötni,

— And mütörténés suk, hogy A mütörténész Louvrenak h e minőségét elpusztulást 72 éves kor

— Jorga Bukarestből lar beiktatás amely után hatalmas pol vádolta meg. elemekből ke visszaadnia. lesz, hogy v

— A J lozsváron. titkára, a kö létesítendő z lásokat folyt ron már me nek ügye u

— A k zottak na szövetségéne délelőtt tíz ségében nag jén az által kisebbségén lesz, amely törekszik.

— Kár ellen. Bad pört indított munkatársai ráció pénzé mai tárgya bizonyítását tüzött ki.

— Csí lentik: A den cáfolat Párisba lát Csicsorin tartott gyó

— A épületéből alatti új csónázási ó u. 3-6-ig zölhető.

— A focsanii Louis má Egy mere miatt az ségbe zult megsérült

# HIREK

Az Uj Kelet az egyetemese erdeji es hazsagi zaldsag napilapja  
 Felelős szerkesztő Dr. Marlon Erad  
 Előfizetési árak: Egy hónapra 35 lei, negyedévre 120 lei, félévre 460 lei, egész évre 850 lei  
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

## A mai naptár

**Szerda**  
 5686.  
 Marchesvan 10.  
 1925. október 28.

**Painlevét kizárták az Emberi Jogok Ligájából.** Párisból jelentik: Az Emberi Jogok Ligája tegnap egyhangulag elhatározta, hogy Painlevé francia miniszterelnököt kizárja tagjai sorából, mert minden bizonyíték nélkül azzal vádolta meg a kommunistákat, hogy azok Franciaországot a rifkabilok javára elárulták, mert nem az 1924 május 11-én megválasztott parlament szellemében kormányoz és mert a rifkabilokkal nem volt hajlandó bekötni az emberi megértés alapján.

**André Michel, a világhírű francia műtörténész meghalt.** Párisi lapokban olvassuk, hogy André Michel, a világhírű francia műtörténész, a College de France tanára, aki a Louvrenak hosszú éveken át volt konzervátora és e minőségében számos remeket mentett meg az elpusztulástól, néhány napi betegeskedés után, 72 éves korában elhunyt.

**Jorga a törvényesség visszaállításáért.** Bukarestből jelentik: Kisenevben az Athene Popular beiktatásán Jorga ünnepélyes előadást tartott, amely után nyilvános négytűlés keretében Jorga hatalmas politikai beszédben a liberálisokat intrikával vádolta meg. A jövő kormányának demokratikus elemekből kell állania és a nép igazi akaratát kell visszaadnia. Első feladata a jövő kormányának az lesz, hogy visszaállítsa a törvényességet.

**A Joint ujjáépítési vezértitkára Kolozsváron.** N. Aranovici, a Joint ujjáépítési vezértitkára, a közeli napokban Erdélybe érkezik, ahol a létesítendő zsidó kishitelintézet ügyében fog tárgyalásokat folytatni. Ezzel a látogatással a Kolozsváron már megkezdett zsidó kisemberek hitelintézetének ügye újra napirendre kerül.

**A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak nagygyűlése.** A romániai alkalmazottak szövetségének kolozsvári helyi csoportja vasárnap délelőtt tíz órakor Karolina tér 2. szám alatti helyiségében nagygyűlést tart. A nagygyűlés napirendjén az általános mozgalom kérdése és a főnökök kisebbségének ama törekvése elleni állásfoglalás lesz, amely a záróra-törvény megváltoztatására törekszik.

**Károlyi Mihály a „8 Órai Ujság” ellen.** Budapestről jelentik: Károlyi Mihály sajtópárt indított Boros László, a „8 Órai Ujság” munkatársa ellen, aki azt írta róla, hogy az emigráció pénzéből fényűző, lésza életmódot folytat. A mai tárgyaláson elrendelte a bíróság a valódiság bizonyítását és tanukihallgatásra új határnapot tűzött ki.

**Csicserin Párisba megy.** Párisból jelentik: A „Petit Journal” értesítése szerint minden cáfolat ellenére szó van arról, hogy Csicserin Párisba látogat. Erről már folytak is tárgyalások. Csicserin azonban csak a jelenleg Wiesbadenban tartott gyógykezelése után teszi meg párisi útját.

**A Zsidó Ifjúsági Könyvtár a Tarbut épületéből a Cal. Regele Ferdinand 48. szám alatti új helyiségébe költözött át.** Könyvkölcsönzési órákat minden szerdán és pénteken d. u. 3-6-ig tart. Beiratkozások ugyanott eszközölhetők.

**Autószerencsétlenség a bukarest-focsanii országúton.** Bukarestből jelentik: De Louis márkí tegnap autóval Foc-aniba utazott. Egy meredek lejtőnél, a softőr vigyázatlansága miatt az autó elvesztette egyensúlyát és a mélységbe zuhant. A márkí és a softőr súlyosan megsérültek és beszállították őket a kórházba.

# Lemondott a Painlevé-kormány

Páris, október 27. Ma délután két órakor Painlevé miniszterelnök benyújtotta Doumergue köztársasági elnöknek a kormány lemondását. A köztársasági elnök tudomásul vette a lemondást. A francia politikai körök bizonyosra veszik, hogy újra Painlevé kap megbízást kabinet alakításra.

## Terhelően vullanak a tanuk a trebitschi monsterperben

### Halálos ítéletet vár a közvélemény

(Iglau, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A trebitschi tömeggyilkosság tárgyalásának második napján a tanukat hallgatták ki. Rudolf Skalsky csendőrmester elmondja, hogy amikor a Policky-fivérek után kezdtek kutatni és kihallgatták Fejtát és Dvoraceket, ezek rendkívül feltűnően viselkedtek. Ugyanakkor a Kohn-malom lakói azt jelentették a rendőrségen, hogy a malom pincéjéből hullabűz árad ki. A további vallatás során Dvoracek beismerte, hogy nyolc galiciai menekültet is megölt.

Richnovszki tanu Kment házala ellen tesz terhelő vallomást. Kment eszerint tudomással bírt arról, hogy azokban a hordókban, amelyeket Dvoracektól megvásárolt, nem sertésbuz, hanem emberbuz van. Kment brutális ember, akiről mindent fel lehet tételezni.

**Halálozás.** Rosenfeld Lipót, a Baunzweig és Rosenfeld textilnagykereskedő-cég beltagja, hosszú szenvedés után kedden reggel hat órakor 39 éves korában. Halálát övegye és nyolc árvája siratja. Temetése délután négy órakor volt óriási részvét mellett.

**Félmillió a szovjetek hivatalnokainak száma.** Moszkvai hírek szerint, a népbiztosok tanácsa az 1925-26. évekre a szovjet tisztviselőinek számát 244.000-ban állapította meg, e számban azonban a távolkeleti szovjetek hivatalnokai nem foglaltatnak benn. Mivel a szovjetunió más tagjai, így Ukrania, Fehéroroszország, Transkaukázia külön kontingentálják a hivatalnokokat, azok száma összesen legalább félmillió.

**Eljegyzés.** Mandel Sasika Babeni és Berkovits Mendel Trezuea jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

**Egy regáti gimnáziumi tanár öngyilkossága.** Bukarestből jelentik: Focsaniban tegnap öngyilkos lett Stefan Constantin ottani tanár, aki sógora volt a jasi polgármesternek. Beretvával elvágta a nyakát és az ereit egy szállóban és azonnal meghalt. Azt hiszik, hogy anyagi gondok kergették a halálba.

**Egy volt liberális miniszter muzeum céljaira hagyományozta villáját.** Bukarestből jelentik: Toma Stelian volt liberális miniszter végrendeletét tegnap bontották fel, mely szerint a Kisenev-utcai villáját egy muzeum létesítésére ajánlódokta. Amennyiben pedig ezt a muzeumot két éven belül nem állítják fel, a villa a közoktatásügyi minisztérium céljára megy át, hogy benne egy gimnáziumot állítsanak fel.

**Három csődbejelentés a fővárosban.** Bukarestből jelentik: Demetrescu Testvérek ismert fővárosi kereskedők ma moratoriumot kértek fizetéseikre. Ezenkívül még két csődbejelentés érkezett az ifj. vi. törvényszékhez.

**Csehszlovákiában ezer halottat hamvasztottak el.** Prágából jelentik: Statisztikai kimutatás szerint Csehszlovákia hat krematóriumában az alapításuk óta 1925 júliusáig 10.410 halottat égettek el. Augusztus közepéig ez a szám meghaladta a tizenegyzetret. Több mint a fele Prágára esik, ahol 5923 halottat hamvasztottak el 1925 július 1-ig. Reichenbergben 3460-at, Pardubitzban 541-et, Bráxben 280-at, M. Ostrauban (megnyílt ez év február 1-én) 120-at és Budweisban (megnyílt ez év április 10-én) 25-öt.

**Kevés pénzért nagy értéket kap, ha női és férfi szövöketek Heller, Weisz és Molnár végeladása alatt, gyári áron vásárol!**

**Newyorkba érkezett egy szerencsés uralkodó.** Newyorkból jelentik: A napokban odaérkezett III. Amoah, egy aranyparti néger birodalom uralkodója, aki személyesen kívánja tanulmányozni fajtestvérei helyzetét az Egyesült Államokban. Az exotikus fejedelem ötven esztendő, szerényben. Az exotikus fejedelem művelt férfiú, aki minden kigényű és szokatlanul művelt férfiú, aki minden kigényű nélkül érkezett, annál inkább, mert Newyorkig a hosszú hajótutát a fedélközön volt kénytelen el-tölteni, miután a hajózási társaságok nem adnak hajófülkét a szerencsének és ezen a téren még az uralkodókkal sem tesznek kivételt.

hanem emberbuz van. Kment brutális ember, akiről mindent fel lehet tételezni.

Kopeczky csendőrcéfolya Fejtának azt az állítását, hogy a vizsgálat során verték a vádlottakat. Senkinek a vallomását nem erőszakolták. Fejtá és Dvoracek is magától ismerte be a vádat.

Policzky Antónia, a meggyilkolt fivérek unokahuga elmondja, hogy a meggyilkoltaknál 1918 őszén körülbelül ötezer korona készpénz volt.

A többi tanuk is terhelően vullanak. Holnap még folytatják a tanukihallgatást, szerdán délután pedig már a vád- és védbeszédre kerül a sor. Beavatottak szerint, az ítélet halálra fog szólni.

**Kritikussá vált az osztrák köztisztviselői kérdés.** Bécsből jelentik: Minthogy a helyzet a köztisztviselői kérdésben nagyon kritikussá vált és kormánykörökben a tisztviselői sztrájk kitörésével is számolnak, a kormány kedre minisztertanácsot hívott össze, amelyen a tisztviselőkérdéssel fognak foglalkozni. Az állami alkalmazottak körében és a nagynémet pártban a helyzetet nagyon kritikusknak mondják, mert az alkalmazottak nem akarnak megelégedni azzal az igérettel, hogy fizetésüket 1926-ban emelni fogják, hanem már a mostani 1925. esztendőre is pótlékot kérnek.

**Nem mindennapi operaelőadás.** Newyorkból jelentik: A newyorki Manhattan Opera Houseban vendégszerepelt a minap a bostoni operatársulat és Normát akarták adni. Közvetlenül az előadás előtt Frank Schurman, a kóristák bizalmi embere kérte a kardalosok gázsiját. Nino Di Salle impreszárió erre átnyújtott egy 800 dolláros csekket. A kóristák azonban készpénzt követeltek. Baccolini karmester közbelépett. Hogy ekkor mi történt, azt nem lehetett határozottan megállapítani. Schurman állítólag valami csufnevet mondott, mire az olasz karmester törrel ugrott neki. A tény az, hogy néhány pillanatal utóbb a kóristavezér jobb fülét már csak az imádság tartotta. Baccolini tagadja, hogy ő szelvt volna le az énekes fülét. Szerinte Schurman nekivágódott a kellekakkordoknak és így sebezte meg magát. A kórus mindenesetre sztrájkba lépett. Clara Jacopo, a primadonna, akinek Normát kellett volna énekelni, elájult és gőrcsökbén vonaglott. A közönség visszakövetelte a palépidiját. Egy órai tárgyalás után mégis felhúzták a függőnyt és belekezdtek az operába. Baccolini vezényelt, de két detektívült mellette és őrizte. Amikor Jacopo kissasszony fellépett és meglátta a detektíveket, megint elájult. Hosszabb szünet következett, amely alatt egy másik énekesnő öltözködött, hogy Normát énekelje. Amikor folytatták az előadást, egyszerre Baccolini rogyott össze és egy másik karmester foglalta el helyét, Baccolinit ezer dollár biztosíték mellett szabadságban hagyták.

**Egy bevált gyógyszer érelmeszesedés, sorvadás, bazedow, gyomorboj, emésztési és anyagcserezavarok ellen.** A nemzetközi orvostudomány legkiválóbb képviselői 25 éves tapasztalat eredményeképpen a legcsodálatosabb sikerrel alkalmazzák a Pankreon-rhenaniát betegeknek. Kapható minden gyógyszerárban. Ismertetőt készséggel küld a romániai vezérképviselő: Royal drogéria, Cluj.

**Könyvujjdonságok.** J. Brousson: Anatole France papuesban 200 lej, Mereskovszáj: Péter és Alexej 240 (kötvé 320), Koppányi Tivadar: A biológia modern problémái 110, Oláh Gábor: Patkánybűvölő (új versek) 100 lej. Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

**Vásznakat, selymeket és harisnyát, gyári áron vásároljon Heller, Weisz & Molnár végeladásán.**

**Purgó az egyetlen biztos hashajtó.**  
**Nagyváradoon hirdetések elofizetéseket felvesz és reklamáciokat elintéz az Uj Kelet nagyváradi képviselője, Blum Zsigmond, Ezredévi emléktér 2. (E rajóuzlet.)**

bbbségek az auto-  
 arra használják  
 dítását megaka-  
 y értelmében a  
 zetet egy tagot  
 ba. Véleményem  
 sváron a görög  
 lni ezt a jogot.  
 on a felekezetek  
 ak: görög kat.  
 ai kat. 18.000,  
 unitárius hat  
 mintegy 4000.  
 datum.

bbbségek is, ami-  
 ésről beszélnek,  
 határozatokat.  
 gy a nemzeti  
 rozatokat. Nem  
 kevésbé fogja  
 azokat.

mem tudja telje-  
 rozatokat, Daianu  
 sítást adni.

Y

áldozatkészség,  
 pmutatásnál is  
 mét és hang-  
 z azzal a ké-  
 minél áldo-  
 t nem tett  
 ez ügy nem a  
 idő közügyé  
 vendőjét tartja  
 y a zsidó gon-  
 soraink között,  
 kell legyen,  
 en. Mégpedig  
 gyorsan ad.

bban érkezett:  
 100 Lei  
 500 "  
 0.200 "

0.800 Lei

**R-hoz**  
 ellen  
 UGIR hoz

lya fognak a

en a nagyipa-  
 zövetsége már  
 k a kiépíté-  
 rára meghívta  
 gy előkészítő  
 pó tagokkal  
 valamint meg-  
 dőket, ame-  
 szetörvényja-  
 nyének biz-  
 utatkozik.

ésnélküli  
**AL**

ló por  
 területén  
**enia**  
 leg obban  
 tráló szer,  
 marja és  
 odjank az  
 DE AL L  
 valódi.

**rasz**  
 nd 30.  
 nzman  
 da 40.

etések fel-  
 lela brassói  
 Portii 32.

# KÖZGAZDASÁG

## A közlekedésügyi miniszter nem akarja eltörölni a büntetőtarifát

### A kereskedelemügyi miniszter adatokkal igazolja az export-tarifátöbbllet eltörlésének szükségességét

(Bucuresti-Bukarest, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Jelentettük már, hogy Tancred Constantinescu ipari és kereskedelemügyi miniszter javaslatot terjesztett a legfőbb Gazdasági Tanács elé, amelyen szükségesnek tartja az exportra oly súlyosan ránehezülő ötven százalékos export-tarifátöbbllet eltörlését. Ebben a kérdésben már két ízben is országos akciót folytattak le Románia gyárosai és exportörvei és bár adatokkal igazolták, hogy az ötven százalékos tarifátöbbllet nemcsak hogy megnehezíti exportunkat, hanem ériási károkat okoz a termelésben és lényegesen csökkenti az állami bevételeket is — mindkét esetben az akció részint a pénzügyminiszter, részint pedig a közlekedésügyi miniszter ellenállása következtében nem járt eredménnyel. Az ipari és kereskedelmi miniszter most az érdekeltek újabb intervenciójára magáévá tette a kérdést és eredményesen igyekezett intervenciót kezdeni a kormánynál, a tarifátöbbllet eltörlése érdekében.

Mindenekelőtt egy részletes referátumot készített, amelyben adatokkal bizonyítja, hogy az export tarifátöbbllet fentartása milyen ériási károkat okoz részint az államnak, részint pedig a CFR-nek és ezt a referátumot a legfőbb Gazdasági Tanács elé terjesztette. Az indokolást a kereskedelmi miniszter az alábbi három pontban foglalta össze:

1. Az ötven százalékos tarifátöbbllet fentartása

## Beterjesztették az új magyar pénzről szóló törvényjavaslatot. Budapestről jelentik: Bud. pénzügyminiszter ma beteresztette a magyar nemzetgyűlés elé az új pénzrészéről szóló javaslatot. E javaslat szerint az eddigi korona-érték helyébe új pénzérték lép, mely az aranyhoz van viszonyítva. Számítási egysége a pengő lesz, amely száz garasra oszlik. A törvény megszavazása után arany és ezüst váltópénzeket és új bankjegyeket hoznak forgalomba. A bankjegyek közt a legnagyobb egység ezer, a legkisebb egység tízpengős lesz. Arany pénzekből husz és tízpengős egységek kerülnek forgalomba. Ezüstből csak egy-pengősöket vernek. Az ötven, husz, tíz, két és egygarasos egységek ércből készülnek.

## Megélnékül a szatmármegyei állat-export. Szatmárról jelentik: Hetek óta öröndetes mértékben emelkedik az állatexport. Szatmármegyéből igen sok sertést és juhot szállítanak ki Csehszlovákiába. A juhpiac iránt élénk érdeklődést tapasztalnak a francia állatkereskedők is, akik az év első felében rengeteg juhot vásároltak össze Szatmár- és Szilágymegyében. A szatmármegyei sertésárak állandó emelkedést mutatnak.

## Svájci sajtgyár Erdélyben. Amióta a vámvédelem a külföldi sajtokat teljesen versenyképtelenné tette, az erdélyi sajttermelés fokozódott. Ezért a svájci gyárak szövetsége elhatározta, hogy Marosvásárhelyen svájci mintára sajt-gyárat létesít. A gépi berendezések még ez év folyamán ideérkeznek.

## Január elsején életbelép a kizárólagos méter-mérték rendszer. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter már régebben elhatározta a kizárólagos méter-mérték bevezetését. Ennek a mérték-egységnek a bevezetésére már több ízben adott halasztást a minisztérium. Most azonban rendeletet intézett a vámhivatalokhoz, amelyben közli, hogy a méter-rendszer kizárólagos bevezetését január elsején életbeléptetik.

## Bécsi marhavásár. (Saborsky és Fial cég jelentése.) A mai bécsi marhavásáron felhajtás volt 2.837 darab. Ebből romániai áru 530 darab volt. Az árak prima árunál változatlan, közép és ennél gyengébb áru 5 garással olcsóbb. Az árak a következők: 190—170, 160—125 schilling.

### Saborsky József és Fial cég

Wien, III. 4 ST. Marx. Stürgöyocim: Saborskysöhne Wien — Előállat-küldemények címe: Saborsky József és Fial, Wien ST. Marx. — Husküdemények címe Saborsky József és Fial, Wien, Grossmarkthalle.

súlyosan érinti a CFR. költségvetését, mert az ily módon megdrágított exportcikkek nem versenyképesek külföldön, tehát nem vihetők ki az országból és így az áru borakás nélkül marad, úgy, hogy az a készletű kocsipark, amely fölött a CFR. rendelkezik nincsen kellően foglalkoztatva (csak nyitott vagonokban van hiány) és így a vasut bevétele nemhogy emelkedne, hanem csökken.

2. Az államnak a vámbevételeit annyira csökkenti, hogy ha sürgősen a tarifátöbblletet nem törlik el és nem járulnak hozzá az export fokozásához a pénzügyminisztérium nem fogja tudni biztosítani azokat a hiteleket, amelyekre a CFR-nek az ötven százalékos tarifátöbbllet mellett is szüksége van.

3. Amennyiben a CFR a tarifátöbbllet eltörlése folytán nem érne el nagyobb forgalmat és így bevételei nem emelkednének, még mindig módjában áll az új tarifarendezésnél a bevételt biztosítani azzal, hogy a magasabb értékű árukra magasabb díjtételt ró ki, ami nem jelentene egyebet reális tarifapolitikával.

Mint értesülünk, a kormány tagjaiban megvan a hajlandóság arra, hogy a kereskedelemügyi miniszter előterjesztését magáévá tegye és a kérdés végleges megoldása csupán a közlekedésügyi minisztertől függ, aki ezt a megoldást egyelőre nem hajlandó elfogadni.

## TÖZSDE

Október 27-én

A lej: Zürichben 247 50, Párisban 11 55, Budapestben —, Bécsben —

Kolozsvár. A piac ingadozó volt. Az árak bizonytalanok és óráról-óra változtak. A külföldi piacok eseménye a francia frank mai váratlan elértéktelenedése, estére azonban ismét visszaesett. Az árfolyamok a következők:

Bécs 29 50—29 70, Prága 6 22—6 25, Budapest 33 1—33 8, Páris 9 05—9 20, Zürich 40 55—40 70, Newyork 209 50—210 00, London 1020—1024, Milánó 8 45—8 50.

Zürich. Zárlat: Berlin 123 70, Amsterdam 209 10, Newyork 519 12, London 2517 50, Páris 2200 00, Milánó 2065 00, Prága 1540 00, Budapest 72 70, Belgrád 920 00, Bukarest 247 50—247 00, Varsó 85 00, Bécs 73 15.

Bukarest. Devizák: Páris 9 35, Berlin —, London 1019, Newyork 210 00, Milánó 8 40, Zürich 40 70, Bécs 29 70, Prága 6 22, Budapest —

Bukarest. Valuták: Napoleon 785, német márká 49 50, leva 1 50, török lira 116, font sterling 1010, francia frank 9 25, svájci frank 40 00, olasz lira 8 35, drachma 2 80, dinár 360, dollár 208 50, lengyel forint 33 00, osztrák schilling 29 00, magyar korona 28 50, cseh korona 6 10, belga frank 9 35, holland forint —.

Ma már nem kell félni a...  
**butort, zongorát**  
akár veszni, az...  
székely és réti  
BUDAPESTI BUTORGYÁR RÉSZV. TÁRS. butortermék, zongorák, turnuszakételeket legolcsóbban itt szerezhetik be

**Gajzágó Márton**  
Cluj, Str. Regina Maria No 24.  
Képes, műköszörős, műszerész, nickelőző tolep.  
חלפים זינג אימער  
אום לאנער

## SPORT

### A Haggibbor visszantastija a megvesztegetés vádját

(Cluj-Kolozsvár, október 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A vasárnapi nagy érdeklődéssel kísért és a Haggibbor szép győzelmével végződött Haggibbor—KAC mérkőzéséről irt beszámolójában az „Ellenzék” a beszámoló végén bántóan disszonans hangot ütött meg, amelyet az objektívnek éppen nem mondható kritika végén nyilvánvalóan azzal az el nem takart látszattal biggyesztett oda a mérkőzés elvesztése fölött érzett elkeseredésében a sportrovat vezetője, hogy a zsidó csapat vitán felül megérdemelt győzelmét a vesztegetés vádjával fátyolozza el, menteni igyekezve csapatának általa nem várt és remélt vereségét.

A kurzív betűkkel kiemelt vád maga olyan nevetséges, hogy nem érdemelne meg, hogy érdemileg foglalkozzunk vele, annál is inkább, mert a cikkíró nem tartotta szükségesnek, hogy rágalmainak valódiságát bizonyítani igyekezzen.

Miután azonban ez az elfogult és így nem mérvadó helytől jött minden komoly alapot nélkülöző rágalom alkalmasnak látszik arra, hogy a Haggibbor a romániai sportplénium előtt díszkreditálja és a futballsportban odaadó szorgalommal és lelkesedéssel kivívott sikereinek értékét kétségessé tegye, a cikk állításain érthetően felzúdult közvélemény megnyugtatása érdekében a Haggibbor vezetőségéhez fordultunk, amelynek elnökségétől a következő nyilatkozatot kaptuk:

A Haggibbor elnöksége a legmélyebb felháborodással utastija vissza az „Ellenzék” folyó hó 27 iki, számának sportrovatában megjelent inszINUációt, mely szerint a Haggibbor részéről kísérlet történt a KAC egy, vagy több játékosának megvesztegetésére. A Haggibbor tisztában van azzal, hogy egy KAC veresége miatti elkeseredésében elvakult sportfanatikust az irigység vezette, hogy a zöld gyepen nemes küzdelemben kivívott győzelemre árnyat boríthasson. A kolozsvári és az erdélyi sportközönség tisztában van ezzel. Kijelentjük, hogy a cikkíró rágalmazónak tekintjük mindaddig, amíg bizonyítékaival elő nem áll és meg nem nevezi egyesületünknek azt a tagját, aki vesztegetési kísérletet követett volna el.

Cluj-Kolozsvár, 1925. október 27-én.

A Haggibbor Sportegylet elnöksége:

László Jenő dr. Fenichel József

Ehhez a nyilatkozathoz nincs hozzáfűzni valónk, mert ez a nyilatkozat méltó módon adja meg az Ellenzék klubfanatizmusában határt nem ismerő cikkírójának a választ.

Kérdéssel fordultunk azonban azokhoz a játékosokhoz, akikről az Ellenzék jól értesültje azt állította, hogy Haggibbor pártfogók megkönyözésként igyekeztek, hogy a Haggibbor—KAC mérkőzésen ne fejtsek ki tudásuk legjavát. Felkerestük Rakitovszky Gézá, a KAC kiváló centercsatárát, aki az emlékezetes mérkőzésen csapatának legjobb embere volt. Rakitovszky a következőket mondotta munkatársunknak:

„Felhatalmazom annak nyilvánossághozatalára, hogy az „Ellenzék” azon közleménye, amely szerint engem Haggibbor pártfogók a mérkőzés előtt megvesztegetni igyekeztek és engem anyagi ígéretekkel lasszó játéokra akartak volna rábírní, nem felelnek meg a valóságnak.”

Hasonló értelemben nyilatkozott a KAC másik — az „Ellenzék” által meggyanusított — játékosa, Schultz Ferenc is, aki kijelentette hogy őt komoly formában senki lasszálásra birni nem akarta.

Ezek a nyilatkozatok mindennél világosabban adják meg a feleletet azokra az aljas rágalmakra, amelyekkel az „Ellenzék” cikkírója „felelőtlen” pártfogókon keresztül a Haggibbor Sport Egyletet illetve és egyuttal rávilágít arra a sportmentalitásra is, amely néhány, a kisebbségi sportegyletekben vezetésre hivatott egyén sajátja. (k. r.)

A Kinizsi Kolozsváron. Románia országos bajnokcsapata, a temesvári Kinizsi vasárnap Kolozsváron vendég szerepel. Ellenfele a Victoria csapata lesz. A mérkőzés iránt, amely nagyszerű sportot ígér, Erdélyszerte általános érdeklődés nyilvánul meg.

Uj futballszakosztály Kolozsváron. Tegnap este hosszas vajudások után végre megalakult a futballszakosztály, a legnagyobb meglepetésére ismét Manta N. elnöklelte alatt. Az új futballszakosztály összeállítására, mint programjára vonatkozóan holnap számunkban visszatérünk.

## SZINHA

Pro  
Szerda, okt. 28.  
liacci“ (V

M

A szin

Fraskita. Ne kilátása a szinhá taton. Lshár leg kapó, de a muzs a közönsége. E számok tarkiják tárgya is olyan, lan. A Fraskita sai után azt köv vár is ugyanolya a külföld. Frask László Andor le szotta a vezető vezetőserepeket Lendvay, Virág, Izsó végzi, a zen Cárno. Biró mája, a Cárno, szinre. Most abt gyar szinház, ho padokon átdolgo táos: szindarabo

Fanni és a cs ves angol vígját dig csaknem tel törtökön ismét vezető női szer: Thász, Mihályfi, dzsezbend melle

Kis huncut

sárnap delután landó kacagásba publikumot és fog mulatni a gyönyörkődni a

Magya

Szerda: Peer G Előadás n ajtókat be Csütörtök: Fann 6 odszor. I ben. Szor Pért ek: Fraski Karácsony fellépéséve szám 85.) Szombat d. u. dik ifjusá Előadó ta zatsz. 86. Szombat este 8 2 odszor. Vasárnap d. u. ság 4-eds szállított Vasárnap este ujdonság szám 89. Hétfő: Fraskita terlet 34 A magyar szin kezdődne

M

Select-moz ber 27, 28 és filmalkítás 12 gyobb német Erna Mo ena, Uranis-mo 28. „Tom Mi dráma az amer inszenálta és Mix. — Befej Csütörtök, I. rész, 6 felv Főszerepben H Apollo-mo len ember“. M ban. Kalandor után. Főszerep Szerda és cs telen ember“. hara császara.

## SZÍNHÁZ - MŰVESZET

### OPERA ROMÂNĂ.

Programul săptămănal.

Szerda, okt. 28. „Cavaleria Rusticana“ és „Pagliacci“ (Vendég: Staneek-Dubrowsky).

### MAGYAR SZÍNHÁZ

#### A színházi iroda közleményei

**Fraskita.** Nem hétköznapi operettsikerre van bízva a színházak a péntek esti Fraskita-bemutatóján. Lehár legújabb operettjének tárgya is megkapó, de a muzsikája minden bizonnyal elragadja a közönséget. Képrázatos muzsika és remek táncszámok tarkítják az operettet, melynek romantikus tárgya is olyan, ami operettekben egészen szokatlant. A Fraskita bécsi berlini és budapesti előadásai után azt következteti a színház, hogy Kolozsvár is ugyanolyan elragadtatással fog tapsolni mint a külföld. Fraskitát Karácsonyi József, partnere László Andor lesz, aki Budapesten és Bécsben játszotta a vezető férfiszerepet, Armandot, a többi vezetős szerepeket Erényi, Ihasz, Réthely, Kőszegi, Lendvay, Virág, Izsó, Leóvay játsszák. A rendezést Izsó végzi, a zenekart Stephanides dirigálja.

**Cárnó.** Biró Lajos és Lengyel Menyhért drámája, a Cárnó, nálunk 14 évvel ezelőtt került színre. Most abból az alkalomból veszi elő a magyar színház, hogy Angliában és az amerikai színházokon átdolgozva adják elő ezt a rendkívül határozott szindarabot.

**Fanni és a cselédkérdés.** Ez a hallatlanul kedves angol vígjáték valahányszor színrekerült, mindig csaknem telt ház társult a szereplőknek. Csütörtökön ismét előveszi a színház Poor Lillivel a vezető női szerepben. Partnerei: Miklóssy, Laczkó, Ihasz, Mihályfi, Kemény. A harmadik felvonásban díszvendégek mellett táncolnak Lendvay és Ujvári.

**Kis huncut — délután.** A Kis huncutnak vasárnap délután lesz az első délutáni előadása. Állandó kacagásban tartotta az eddigi előadásokon a publikumot és vasárnap délután bizonyára telt ház fog mulatni a Kis huncut mulatságos librettóján és gyönyörködni a kellemes és megaláztatós muzsikában.

#### Magyar Színház heti műsora

Szerda: Peer Gynt. (Ötödész. Bérletszünetben. Előadás megkezdésekor a nézőtérre vezető ajtókat bezárják. Sorozatsz. 83.)

Csütörtök: Fanni és a cselédkérdés. (Ujdonság 6 odaszor. Poor Lili fellépésével. Bérletszünetben. Sorozatsz. 84.)

Péntek: Fraskita. (Lehár operett-ujdonság előszór. Karácsonyi József, László Andor, Ihasz Aladár fellépésével. Premier bérlet 13. sz. Sorozatsz. szám 85.)

Szombat d. u. 4 órakor: Vén gazember. (Harmadik ifjúsági előadás. I. en olcsó helyekkel. Előadó tanár: Dr. Császár Károly. Sorozatsz. 86.)

Szombat este 8 órakor: Fraskita. (Operett-ujdonság 2 odaszor. Napi bérlet 33 sz. A. Sorozatsz. 87.)  
Vasárnap d. u. 6 órakor: Kis huncut. (Operett-ujdonság 4-edeszer. Lengyel Irén fellépésével. Lezártított helyekkel. Sorozatsz. 88.)

Vasárnap este 8 és 3/4 órakor: Fraskita. (Operett-ujdonság 3-adaszor. Bérletszünetben. Sorozatsz. szám 89.)

Hétfő: Fraskita. (Operett-ujdonság 4-edeszer. Napi bérlet 34. sz. B. So. ozatsz. 90.)

A magyar színház előadása minden este 8 órakor kezdődnek.

#### Mozgók műsora.

**Select-mozgó.** Kedd, szerda, csütörtök, október 27, 28 és 29. „Tell Vilmos“. Monumentális filmalkítás 12 felvonásban. Főszerepben a legnagyobb német drámai művészek: Conradt Veidt, Erna Morena, Bernhard Götzke és D. Karna.

**Urania-mozgó.** Kedd és szerda, okt. 27 és 28. „Tom Mix kalandjai“. Szenzációs kalandor-dráma az amerikai cow-boyok életéről, 5 felvonás, inszenálta és írta William Fox. Főszerepben Tom Mix. — Befelejeztül egy kitűnő amerikai vígjáték. Csütörtök, október 29. „Emberek és álarok“. I. rész, 6 felvonás. Szenzációs kalandor dráma. Főszerepben Harry Piel.

**Apollo-mozgó.** Kedd, október 27. „A névtelen ember“. Milliók tolvaja. I. rész, 10 felvonásban. Kalandor-dráma, Seeliger Gerhard regénye után. Főszerepben Harry Liedke.

Szerda és csütörtök, október 28 és 29. „A névtelen ember“. II. rész, 10 felvonásban. A Szahara császára.

Hölgyeim! A legújabb 300 lejtől, filc modellek bársony ujdonságok 450 lej, egyedül az

„IDEAL“

kalapszalonn, Cluj, Reg. Ferdinand 8. (Gólyaráuházzal szemben).

Átalakít és formál 48 óra slatt.

Sokkal olcsóbbak és finomabbak az importált francia és angol áruknál

M. M. Konzervgyár, Timișoara

M. M. befőttei

M. M. jamei

M. M. gyümölcs- és vegyesizei melyek minden nagyobb csemege üzletben kaphatók.

Lloyd 3962

Uj üzlet!

Magasin

# Elysée

Cluj, Cal. Regele Ferdinand No 22. (Wesselényi Miklós utca)

Női harisnyák..... 34 lejtől  
Férfi koknik..... 20 lejtől

Jó minőségben, a legfinomabb kivitelig.

Gyermekharisnyák nagy választékban!

Kalaphársonyok 120 — lejtől.

Kézimunkák e cikk felhagyása miatt rendkívül olcsó árban. Csipkék métere 5 lejtől.

Tegyen próbavásárlást, hogy meggyőződjön az olcsóságról.

## GYAPJUIPAR R. T. TIMIȘOARA

Gyapjumosóda, gyapjufésülde, kamgarn, vigogne-szövőde, takácsmühelyek, mügyapjagydr, apretura, festöde.

Kötött és szövöttáru gyár

Körülbelül 2000 munkást foglalkoztat. Saját konfekció és juhtenyésztés

# IZRAEL JÓZSEF

nagy szőrmeáruháza — Cluj, Calea Victoriei No 2.

Nagy választék mindenféle szőrmeáruhában!

Bundák

Sport-bundák

Gyermek-bundák

9500 lejtől

3500 eitől

1150 lejtől

Nagy választék mindenféle szőrme-áruhában

## RUHÁZATI CIKKEK

### RÉSZLETFIZETÉSRE

## Lázár Réger

nagyáruházában Cluj, Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34.

Állandóan nagy raktár:

Férfi és női szövetek, bársony, plüők, kelengye-vásznak, mos-árak, paplanok és mindenféle divatkülönlegességek stb. stb.

Meghívásra házhoz megyünk mintakollekcióval.

Megérkeztek

## K. Szabó Rózsika

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi M.-u.) 14. szám nőikalap modellházába az idény legszebb, eredeti párisi, bécsi

## kalapujdonságai.

Nagy választék a legszebb filckalapkban. 300 lejtől minden színben kaphatók.

Gazdák figyelmébe! HERMA-féle

## dara- és lisztmalom

küldeményünk érkezett újból. Összeállítás, valamint kezelési módja igen egyszerű. Kását, darát, sütőlisztet egyaránt előállít. Hajtóereje 4 HP, benzinmotor. Ára 40 000 lei. **Részletfizetésre is!**

Megtekinthető: Lazarovitz H. Lazar

cég-él, Timișoara Str. Mercy 2. Géposztály. Telefon 16-58. Kívánságra készséggel szolgál ajánlattal, tervszellettel, valamint illusztrációval.

